

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 4ης Φεβρουαρίου 2015

σχετικά με την επανεξέταση της αποστολής και της οργάνωσης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου

(CON/2015/4)

(2015/C 192/01)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 8 Αυγούστου 2014 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε έκθεση σχετικά με την αποστολή και την οργάνωση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ) ⁽¹⁾ (εφεξής η «έκθεση της Επιτροπής»).

Η αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) για τη διατύπωση γνώμης σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο βασίζεται στο άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1092/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾ και στο άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1096/2010 του Συμβουλίου ⁽³⁾. Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Γενικές παρατηρήσεις

Στην έκθεση της Επιτροπής επανεξετάζονται η αποστολή και η οργάνωση του ΕΣΣΚ, όπως απαιτείται βάσει του άρθρου 20 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1092/2010 και του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1096/2010. Η ΕΚΤ υποστηρίζει, εν γένει, τα συμπεράσματα που διατυπώνονται στην έκθεση της Επιτροπής.

Επί του παρόντος, η ΕΚΤ θεωρεί ότι το νομικό πλαίσιο του ΕΣΣΚ δεν χρήζει ριζικών μεταβολών. Η περίοδος επανεξέτασης ήταν σχετικά σύντομη και η ΕΚΤ θεωρεί ότι, σε τελική ανάλυση, το ΕΣΣΚ λειτουργήσε ομαλά. Ωστόσο, ορισμένες προσαρμογές τεχνικής φύσης στο λειτουργικό πλαίσιο του θα βελτίωναν την αποτελεσματικότητά του και θα ενίσχυαν τη συμβολή του στην πρόληψη και τον μετριασμό των συστημικών κινδύνων που απειλούν τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και προκύπτουν από εξελίξεις εντός του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Οι εν λόγω προσαρμογές θα πρέπει να εξεταστούν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή, κατά την αξιολόγηση της ανάγκης υποβολής συγκεκριμένων νομοθετικών προτάσεων ⁽⁴⁾. Στην περίπτωση αυτή, όταν υποβληθούν συγκεκριμένες νομοθετικές προτάσεις από την Επιτροπή, η ΕΚΤ θα γνωμοδοτήσει σύμφωνα με τις αρμοδιότητές της βάσει των Συνθηκών.

Ειδικότερες παρατηρήσεις**1. Υποστήριξη που παρέχει η ΕΚΤ στο ΕΣΣΚ****1.1. Σχέση μεταξύ της μακροπροληπτικής επίβλεψης του ΕΣΣΚ στην Ευρωπαϊκή Ένωση και της αποστολής της ΕΚΤ στους τομείς της νομισματικής πολιτικής, της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και της τραπεζικής εποπτείας**

Το ΕΣΣΚ ιδρύθηκε το 2010 με σκοπό τη μακροπροληπτική επίβλεψη στην Ένωση. Σύμφωνα με το άρθρο 127 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρωταρχικός στόχος της ΕΚΤ είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών. Στο πλαίσιο αυτό η ΕΚΤ χαράσσει και εφαρμόζει τη νομισματική πολιτική για τη ζώνη του ευρώ. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 127 παράγραφος 5 της Συνθήκης, το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) συμβάλλει στην ομαλή άσκηση πολιτικών που αφορούν τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Οι εν λόγω πολιτικές χαράσσονται και διεξάγονται βάσει κατάλληλων μακροοικονομικών και μακροχρηματοπιστωτικών μεταβλητών και αναλύσεων.

⁽¹⁾ COM(2014) 508 τελικό.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1092/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη μακροπροληπτική επίβλεψη του χρηματοοικονομικού συστήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη σύσταση Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 1).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1096/2010 του Συμβουλίου, της 17ης Νοεμβρίου 2010, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα όσον αφορά τη λειτουργία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 162).

⁽⁴⁾ Άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1092/2010.

Από την έναρξη της λειτουργίας του, το ΕΣΣΚ ήταν σε θέση να χρησιμοποιεί τη μακροοικονομική, χρηματοπιστωτική και νομισματική εμπειρογνομosύνη όλων των κεντρικών τραπεζών του ΕΣΚΤ, ιδίως στους τομείς της παρακολούθησης της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, της μακροοικονομικής ανάλυσης, της ανάλυσης των συνθηκών και των υποδομών της αγοράς, καθώς και της συλλογής στατιστικών πληροφοριών. Εξάλλου, το ΕΣΣΚ επωφελήθηκε από συνέργειες σε εμπειρογνομosύνη, διαθέσιμα μέσα και υποδομές στο πλαίσιο των υφιστάμενων δραστηριοτήτων του ΕΣΚΤ.

Οι δραστηριότητες που εκτελεί η ΕΚΤ για την υποστήριξη του ΕΣΣΚ δεν επηρεάζουν τη θεσμική, λειτουργική και οικονομική ανεξαρτησία της ΕΚΤ ούτε την εκπλήρωση των καθηκόντων που ασκεί το ΕΣΚΤ βάσει της Συνθήκης και του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Η ΕΚΤ είναι σε θέση να συνεχίσει να διασφαλίζει την παροχή υποστήριξης σε επίπεδο αναλύσεων, στατιστικών, καθώς και οικονομικής και διοικητικής μέριμνας στο ΕΣΣΚ, σύμφωνα με τις υφιστάμενες ρυθμίσεις, και ιδίως βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1096/2010. Όσον αφορά την πρόταση για ενίσχυση της αυτονομίας του ΕΣΣΚ⁽¹⁾, την οποία διατύπωσαν ορισμένοι ενδιαφερόμενοι στο πλαίσιο της διαδικασίας διαβούλευσης της Επιτροπής, η ΕΚΤ θεωρεί ότι θα πρέπει να επιδιωχθεί η κατάλληλη ισορροπία, καθώς η αυτονομία σε βαθμό που δεν είναι αναγκαίος θα ήταν ασυμβίβαστη με τη συνεχή εξάρτηση του ΕΣΣΚ από τη φήμη και την εμπειρογνομosύνη της ΕΚΤ⁽²⁾.

1.2. Ο πρόεδρος του γενικού συμβουλίου του ΕΣΣΚ

Η ΕΚΤ υποστηρίζει την πρόταση της Επιτροπής όσον αφορά την παραμονή του προέδρου της ως προέδρου του γενικού συμβουλίου του ΕΣΣΚ. Οι κεντρικές τράπεζες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη μακροπροληπτική πολιτική, λαμβανομένη υπόψη της ευθύνης τους για τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, την εμπειρογνομosύνη τους όσον αφορά τις αναλύσεις και τις πληροφορίες που διαθέτουν για την πραγματική οικονομία, τις χρηματοπιστωτικές αγορές και τις υποδομές των αγορών. Ειδικότερα, η ΕΚΤ παρέχει στο ΕΣΣΚ υποστήριξη σε επίπεδο αναλύσεων, στατιστικών, διοικητικής και υλικοτεχνικής μέριμνας και διασφαλίζει τη στενή συνεργασία σε τεχνικό επίπεδο με την αμοιβαία εκπροσώπηση στη συμβουλευτική τεχνική επιτροπή του ΕΣΣΚ και στην επιτροπή χρηματοπιστωτικής σταθερότητας της ΕΚΤ.

Η συμμετοχή των διοικητών όλων των κεντρικών τραπεζών του ΕΣΚΤ στο γενικό συμβούλιο του ΕΣΣΚ, όπως και η άσκηση της προεδρίας από τον πρόεδρο της ΕΚΤ βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1092/2010, υπογραμμίζει τη σημασία του ρόλου των κεντρικών τραπεζών στη λειτουργία του ΕΣΣΚ. Συνεπώς, ο ρόλος του προέδρου της ΕΚΤ ως προέδρου του γενικού συμβουλίου του ΕΣΣΚ δεν θα πρέπει να μεταβληθεί.

Είναι σημαντικό ο πρόεδρος της ΕΚΤ να μπορεί να επαναδιοριστεί πρόεδρος του γενικού συμβουλίου του ΕΣΣΚ έως το τέλος του 2015, καθώς η λήξη της θητείας του προβλέπεται ρητώς στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1092/2010⁽³⁾. Συνεπώς, η νομοθετική πρόταση που καθορίζει τους κανόνες για τον διορισμό του προέδρου θα πρέπει να καταρτιστεί και να υιοθετηθεί εντός του πρώτου εξαμήνου του 2015.

2. Οργάνωση του ΕΣΣΚ

2.1. Επανεξέταση της σύνθεσης του γενικού συμβουλίου του ΕΣΣΚ

Όσον αφορά την πρόταση της Επιτροπής για την αποτελεσματικότερη οργάνωση και τη μείωση του μεγέθους του γενικού συμβουλίου του ΕΣΣΚ⁽⁴⁾, η ΕΚΤ θεωρεί ότι μάλλον υπάρχουν πολύ περιορισμένες μόνο πιθανότητες μείωσης των μελών του. Πράγματι, η ΕΚΤ είναι της άποψης ότι όλοι οι αρμόδιοι για τη λήψη αποφάσεων μακροπροληπτικής εποπτείας θα πρέπει να συμμετέχουν στο γενικό συμβούλιο. Το γενικό συμβούλιο θα πρέπει να περιλαμβάνει εκπροσώπους όλων των κεντρικών τραπεζών του ΕΣΚΤ και των εθνικών αρχών μακροπροληπτικής εποπτείας, έστω και χωρίς δικαίωμα ψήφου, ακόμη και στην περίπτωση που οι τελευταίες δεν είναι κεντρικές τράπεζες, λαμβανομένου υπόψη του κεντρικού ρόλου που διαδραματίζουν στη μακροπροληπτική πολιτική. Επίσης, θα ήταν λυσιτελής η εκπροσώπηση του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού (ΕΕΜ) στο γενικό συμβούλιο χωρίς δικαίωμα ψήφου, δηλαδή με τον ίδιο τρόπο που εκπροσωπούνται επί του παρόντος οι εθνικές εποπτικές αρχές.

2.2. Επανεξέταση της σύνθεσης και των καθηκόντων της διευθύνουσας επιτροπής

Η ΕΚΤ συμφωνεί με την πρόταση της Επιτροπής να ενισχυθεί ο ρόλος της διευθύνουσας επιτροπής. Η διευθύνουσα επιτροπή θα μπορούσε, για παράδειγμα, να χρησιμοποιείται ως πλατφόρμα ανταλλαγής πληροφοριών για τα σχεδιαζόμενα μέτρα μακροπροληπτικής εποπτείας πριν από την επίσημη ανακοίνωσή τους στο ΕΣΣΚ, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτόν τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων αρχών μακροπροληπτικής εποπτείας. Οι εν λόγω αρχές θα μπορούσαν να καλούνται ως *ad hoc* συμμετέχοντες στις σχετικές συνεδριάσεις της διευθύνουσας επιτροπής, πράγμα το οποίο θα έδινε την ευκαιρία στην ΕΚΤ να συζητά πιθανές δευτερογενείς και αλυσιδωτές επιπτώσεις πριν από τη λήψη μέτρων μακροπροληπτικής εποπτείας, ιδίως με τα κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ. Επίσης, η διευθύνουσα επιτροπή θα μπορούσε να υιοθετήσει μια πιο προορατική προσέγγιση όσον αφορά τις προτεραιότητες που θέτει στην ημερήσια διάταξη του γενικού συμβουλίου και τον καθορισμό των βασικών θεμάτων διαμόρφωσης πολιτικής, υπό τη μορφή προγράμματος εργασιών. Θα πρέπει επίσης να διασφαλίζει διαφάνεια έναντι του γενικού συμβουλίου κατά την άσκηση των εν λόγω καθηκόντων, ενώ ο ενισχυμένος ρόλος της δεν θα πρέπει με κανέναν τρόπο να θέτει υπό αμφισβήτηση τον ρόλο του γενικού συμβουλίου ως μοναδικού οργάνου λήψης αποφάσεων του ΕΣΣΚ. Τέλος, η ΕΚΤ θεωρεί χρήσιμη την εκπροσώπηση του ΕΕΜ στη διευθύνουσα επιτροπή.

⁽¹⁾ Βλέπε έκθεση της Επιτροπής, ενότητα 3.2.1.

⁽²⁾ Βλέπε έκθεση της Επιτροπής, ενότητα 3.2.1.

⁽³⁾ Βλέπε άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1092/2010.

⁽⁴⁾ Βλέπε έκθεση της Επιτροπής, ενότητα 4.

2.3. Λοιπά επιμέρους σχήματα (συμβουλευτική τεχνική επιτροπή και συμβουλευτική επιστημονική επιτροπή)

Το ΕΣΣΚ έχει συγκροτήσει διάφορα επιμέρους σχήματα για τη στήριξη του αναλυτικού του έργου. Η συμβουλευτική τεχνική επιτροπή συμβάλλει στο έργο του ΕΣΣΚ σε διάφορους τομείς ⁽¹⁾. Η συμβουλευτική επιστημονική επιτροπή προσδίδει μια πιο καινοτόμο, εξωτερική και επιστημονική προοπτική στις εργασίες του ΕΣΣΚ. Η ΕΚΤ θεωρεί ότι δεν απαιτούνται ριζικές μεταβολές στη σύνθεση ή τη δομή των ως άνω επιτροπών. Η Επιτροπή επισήμανε ορισμένους τομείς που επιδέχονται βελτίωση, και συγκεκριμένα το μέγεθος της συμβουλευτικής τεχνικής επιτροπής και την προβολή του έργου της, προτείνει δε στενότερη σχέση της τελευταίας με τη γενική ημερήσια διάταξη του ΕΣΣΚ ⁽²⁾. Κατά την άποψη της ΕΚΤ, οποιαδήποτε μεταβολή του μεγέθους της συμβουλευτικής τεχνικής επιτροπής θα πρέπει να αντιστοιχεί σε τροποποίηση της σύνθεσης του γενικού συμβουλίου. Σε ό,τι αφορά τη συμβουλευτική επιστημονική επιτροπή, η προβολή της θα μπορούσε να ενισχυθεί με την παράλληλη ενασχόλησή της με θέματα προτεραιότητας τα οποία προσδιορίζουν το γενικό συμβούλιο και η διευθύνουσα επιτροπή, υπό την προϋπόθεση ότι διατηρεί τη δυνατότητα ανάλυσης θεμάτων με δική της πρωτοβουλία.

2.4. Ο ρόλος του διευθύνοντος συμβούλου

Στην έκθεση της Επιτροπής προτείνεται η περαιτέρω εξέταση από την Επιτροπή της δυνατότητας δημιουργίας θέσης διευθύνοντος συμβούλου με καθεστώς πλήρους απασχόλησης, ο οποίος θα είναι υπεύθυνος για την καθημερινή δραστηριότητα του ΕΣΣΚ ⁽³⁾. Αν και η ως άνω οργανωτική αλλαγή θα ήταν επωφελής ⁽⁴⁾, το γεγονός ότι η ΕΚΤ θα εξακολουθεί να παρέχει υποστήριξη στο ΕΣΣΚ σε επίπεδο αναλύσεων, στατιστικών, διοικητικής και υλικοτεχνικής μέριμνας συνεπάγεται τη διατήρηση της προβλεπόμενης παρουσίας της ΕΚΤ στα όργανα λήψης αποφάσεων του ΕΣΣΚ. Προς τον σκοπό αυτόν, ο διορισμός διευθύνοντος συμβούλου στο ΕΣΣΚ θα πρέπει να αντισταθμίζεται με την υποχρεωτική ανάληψη της προεδρίας του γενικού συμβουλίου από τον πρόεδρο της ΕΚΤ σε μόνιμη βάση ⁽⁵⁾. Η ΕΚΤ προτείνει επίσης την περαιτέρω διευκρίνιση του ρόλου του διευθύνοντος συμβούλου, σε σχέση, για παράδειγμα, με τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες του προέδρου και του επικεφαλής της γραμματείας, καθώς και όσον αφορά τη λογοδοσία και τις υποχρεώσεις παροχής στοιχείων, καθώς και την εκπροσώπηση του ΕΣΣΚ.

3. Η εργαλειοθήκη του ΕΣΣΚ

3.1. Εργαλεία επικοινωνίας (συμπεριλαμβανομένων των επιστολών και των δημόσιων δηλώσεων)

Η ΕΚΤ θεωρεί ότι απαιτούνται περισσότερες διευκρινίσεις σχετικά με την πρόταση επέκτασης της εργαλειοθήκης του ΕΣΣΚ ⁽⁶⁾. Η Επιτροπή προτείνει την επέκταση της υφιστάμενης εργαλειοθήκης, η οποία περιλαμβάνει τις προειδοποιήσεις και τις συστάσεις ως τα δύο κύρια εργαλεία επικοινωνίας, κατά τρόπο ώστε να συμπεριλάβει και την άσκηση πιο «ήπιων εξουσιών». Εν είδει παραδείγματος, η έκθεση της Επιτροπής αναφέρει τη δημοσίευση επιστολών ή δηλώσεων ως μέσο ενίσχυσης της ευελιξίας της λειτουργίας έγκαιρης προειδοποίησης πριν από την έκδοση επίσημης προειδοποίησης ή συστάσεων. Η ΕΚΤ υποστηρίζει την ως άνω προσέγγιση, η οποία θα επιτρέψει στο ΕΣΣΚ να επισημαίνει ορισμένους κινδύνους στο αρχικό τους στάδιο χωρίς να είναι υποχρεωμένο να εκδίδει επίσημη προειδοποίηση.

3.2. Συμμετοχή του ΕΣΣΚ στη νομοθετική διαδικασία της Ένωσης

Η ΕΚΤ παρατηρεί ότι από αρκετούς ερωτηθέντες στη διαβούλευση της Επιτροπής, καθώς και σε εκθέσεις με το ίδιο αντικείμενο ⁽⁷⁾, προτείνεται η συμμετοχή του ΕΣΣΚ με τον έναν ή τον άλλο τρόπο στη νομοθετική διαδικασία της Ένωσης. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι οι νομοθετικές διαδικασίες της Ένωσης διέπονται από τις οικείες διατάξεις της Συνθήκης. Εξάλλου, στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1092/2010 προβλέπεται ήδη η βάση για την έκδοση συστάσεων από το ΕΣΣΚ προς την Επιτροπή όσον αφορά τη συναφή νομοθεσία της Ένωσης ⁽⁸⁾.

Η εμπειρογνωμοσύνη του ΕΣΣΚ στον τομέα της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας θα ήταν ασφαλώς πολύτιμη στις συζητήσεις σχετικά με την ανάληψη πρωτοβουλιών διαμόρφωσης πολιτικής από την Ένωση. Η ΕΚΤ θεωρεί ότι, σύμφωνα με τις ως άνω σκέψεις σχετικά με τη χάραξη μιας προορατικής επικοινωνιακής στρατηγικής, το ΕΣΣΚ μπορεί να συνεισφέρει στη νομοθετική διαδικασία επισημαίνοντας, για παράδειγμα, στην Επιτροπή τους τομείς στους οποίους μπορεί να καταστεί αναγκαία μελλοντική νομοθετική δράση. Ένας άλλος δυνατός τρόπος ανάμειξης θα μπορούσε να είναι η συμμετοχή του ΕΣΣΚ σε δημόσιες διαβουλεύσεις που διοργανώνει η Επιτροπή. Ωστόσο, η ΕΚΤ θεωρεί ότι δεν υπάρχει ανάγκη επίσημης παρουσίας του ΕΣΣΚ στη νομοθετική διαδικασία της Ένωσης, πέραν όσων ήδη προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1092/2010.

⁽¹⁾ Για την εντολή της συμβουλευτικής τεχνικής επιτροπής βλέπε έγγραφο με τίτλο «Mandate of the Advisory Technical Committee», το οποίο είναι διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο του ΕΣΣΚ.

⁽²⁾ Βλέπε υπηρεσιακό έγγραφο εργασίας της Επιτροπής το οποίο συνοδεύει το έγγραφο με τίτλο «Report to the European Parliament and the Council on the mission and organisation of the European Systemic Risk Board (ESRB)», σ. 16.

⁽³⁾ Βλέπε έκθεση της Επιτροπής, ενότητα 3.2.1.

⁽⁴⁾ Κυρίως ως στοιχείο ενίσχυσης της προβολής του ΕΣΣΚ και προκειμένου να διευκολύνεται η λήψη αποφάσεων εντός του ΕΣΣΚ για τρέχοντα ζητήματα.

⁽⁵⁾ Κατά τα προτεινόμενα στην παράγραφο 1.2 της παρούσας γνώμης.

⁽⁶⁾ Βλέπε έκθεση της Επιτροπής, ενότητα 3.2.3.

⁽⁷⁾ Βλέπε ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, με συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με την επανεξέταση του ευρωπαϊκού συστήματος χρηματοπιστωτικής εποπτείας (ΕΣΧΕ) [2013/2166(INL)].

⁽⁸⁾ Βλέπε άρθρο 16 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1092/2010.

4. Πρόσβαση του ΕΣΣΚ σε δεδομένα

4.1. Παροχή υποστήριξης από την ΕΚΤ προς το ΕΣΣΚ στον τομέα της στατιστικής

Βάσει της εμπειρίας της κατά την περίοδο επανεξέτασης, η ΕΚΤ αξιολογεί ως κατάλληλο το υφιστάμενο πλαίσιο για την παροχή στοιχείων στο ΕΣΣΚ και επιβεβαιώνει ότι η γραμματεία του ΕΣΣΚ και οι εθνικές εποπτικές αρχές (ΕΕΑ) συνεργάζονται στενά. Παρ' όλα αυτά, θα μπορούσαν να γίνουν βελτιώσεις στις διαδικασίες που αφορούν την ανταλλαγή δεδομένων.

Στο πλαίσιο της παροχής υποστήριξης προς το ΕΣΣΚ στον τομέα της στατιστικής, η ΕΚΤ έχει μέχρι και σήμερα διασφαλίσει την έγκαιρη εκπλήρωση των αρχικών απαιτήσεων τακτικής παροχής των συγκεντρωτικών στοιχείων, τις οποίες τάσσει η απόφαση ΕΣΣΚ/2011/6⁽¹⁾, με στοιχεία υψηλής ποιότητας. Στην έκδοση της απόφασης ΕΣΣΚ/2011/6 συνέβαλε σημαντικά μια μεικτή ομάδα αποτελούμενη από εκπροσώπους της γραμματείας του ΕΣΣΚ, της ΕΚΤ και των ΕΕΑ για την αντιμετώπιση των στατιστικών αναγκών του ΕΣΣΚ⁽²⁾. Τα σχετικά στοιχεία χρησιμοποιούνται στις τακτικές ενημερώσεις του γενικού συμβουλίου του ΕΣΣΚ και της συμβουλευτικής τεχνικής επιτροπής, και ιδίως στον πίνακα κινδύνου του ΕΣΣΚ, ο οποίος δημοσιεύεται ανά τρίμηνο από τον Σεπτέμβριο του 2012.

4.2. Γενικές διαδικασίες πρόσβασης στα δεδομένα

Η ΕΚΤ υποστηρίζει επίσης την απλούστευση των διαδικασιών πρόσβασης στα δεδομένα, εφόσον αυτά είναι ήδη διαθέσιμα στις ευρωπαϊκές ή εθνικές αρχές και απομένει να καθοριστεί μόνο το περιεχόμενο, ο μορφότυπος τους και τα σχετικά δικαιώματα πρόσβασης. Η διαδικασία θα πρέπει ωστόσο να επιτρέψει στα οικεία όργανα ή οργανισμούς (π.χ. στις ΕΕΑ, τις εθνικές αρχές ή το ΕΣΚΤ) να ελέγχουν τη συμμόρφωση με τυχόν εναπομένοντες περιορισμούς, π.χ. όσον αφορά τη διάχυση στοιχείων. Από την άλλη πλευρά, η ισχύουσα διαδικασία ψηφοφορίας του γενικού συμβουλίου του ΕΣΣΚ εξακολουθεί να είναι κατάλληλη για τις περιπτώσεις εκείνες όπου τα στοιχεία δεν είναι διαθέσιμα, έτσι ώστε να κινούνται οι διαδικασίες για τη διενέργεια γνήσιων *ad hoc* ερευνών, για τις οποίες απαιτείται η συλλογή στοιχείων από τον χρηματοπιστωτικό τομέα.

4.3. Πρόσβαση του ΕΣΣΚ σε μη συγκεντρωτικά στοιχεία

Από την έναρξη λειτουργίας του, οι στατιστικές ανάγκες του ΕΣΣΚ ικανοποιούνται σε μεγάλο βαθμό μέσω *ad hoc* αιτημάτων, τόσο σε συγκεντρωτικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο μεμονωμένων επιχειρήσεων. Ωστόσο, οι διαδικασίες συλλογής, επεξεργασίας και διάχυσης των στοιχείων είναι εργώδεις και χρονοβόρες, με αποτέλεσμα να προκαλούνται καθυστερήσεις και στις εργασίες ανάλυσης που ακολουθούν. Λαμβανομένου υπόψη του υψηλού βαθμού συμπληρωματικότητας μεταξύ των συγκεντρωτικών στοιχείων και των στοιχείων σε επίπεδο μεμονωμένων επιχειρήσεων για τη μακροπροληπτική ανάλυση και τη χάραξη πολιτικής, το υφιστάμενο περιοριστικό πλαίσιο κτήσης των σχετικών πληροφοριών θα πρέπει να επανεξεταστεί. Ειδικότερα, το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1092/2010 περιορίζει τη δυνατότητα του ΕΣΣΚ (μέσω της γραμματείας του και των υποστηρικτικών καθηκόντων της ΕΚΤ σε επίπεδο στατιστικών και αναλύσεων) να λαμβάνει εγκαίρως και καταλλήλως στοιχεία σε επίπεδο μεμονωμένων επιχειρήσεων για τους σκοπούς της διενέργειας μακροπροληπτικών αναλύσεων. Η αντιμετώπιση των ως άνω περιορισμών επέβαλε τη θέσπιση εργωδών διαδικασιών, οι οποίες ενδέχεται να είναι εν μέρει πλεονάζουσες, καθώς ορισμένα στοιχεία σε επίπεδο επιχειρήσεων, όπως στοιχεία μεμονωμένων οικονομικών καταστάσεων εισηγμένων τραπεζών, τα οποία επί του παρόντος διοχετεύονται στον «σκοτεινό θάλαμο» που διαχειρίζεται η γραμματεία του ΕΣΣΚ, μπορούν στην πραγματικότητα να δημοσιεύονται από τις επιχειρήσεις.

Για τους λόγους αυτούς, η ΕΚΤ υποστηρίζει μετ' επιτάσεως την αναθεώρηση του άρθρου 15 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1092/2010 κατά τρόπο ώστε οι διαδικασίες παροχής στοιχείων σε επίπεδο μεμονωμένων επιχειρήσεων να ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες του ΕΣΣΚ και να είναι λιγότερο περιοριστικές, με τη διάκριση των ευαίσθητων δεδομένων (π.χ. σχετικά με τη διασύνδεση) και τη διασφάλιση της δέουσας προστασίας της εμπιστευτικότητας.

Η ΕΚΤ προτείνει να γίνεται διάκριση, παρόμοια με αυτή που γίνεται από το Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας⁽³⁾, μεταξύ των στοιχείων που παρέχει ένα ίδρυμα σε συγκεντρωτικό επίπεδο, δηλαδή των στοιχείων ανά παράγοντα κινδύνου για το σύνολο των χρηματοδοτικών του ανοιγμάτων, π.χ. τον ισολογισμό και τους λογαριασμούς αποτελεσμάτων χρήσης, ή έναντι διαφόρων κατηγοριών αντισυμβαλλομένων (π.χ. τραπεζών ή δημόσιων οργανισμών), και των στοιχείων που παρέχει για μεμονωμένα ιδρύματα (δηλαδή στοιχεία που παρέχει για διμερή χρηματοδοτικά ανοίγματα). Παρόλο που και οι δύο περιπτώσεις μπορεί να αφορούν εμπιστευτικά και ευαίσθητα δεδομένα και για τον λόγο αυτόν να απαιτείται προστασία της εμπιστευτικότητάς τους, καθώς και προσεκτική αξιολόγηση της κάθε περίπτωσης, η κατηγορία στοιχείων που αφορούν μεμονωμένα ιδρύματα σε πολλές περιπτώσεις αποδεικνύεται πιο ευαίσθητη και για τον λόγο αυτόν θα πρέπει να υπόκειται στους περιορισμούς της υφιστάμενης διαδικασίας. Κατ' αντιδιαστολή, η κατηγορία που αφορά συγκεντρωτικά στοιχεία είναι δυνατό να υπαχθεί σε πιο απλοποιημένη διαδικασία, με την επιφύλαξη του δικαιώματος να ζητείται αυστηρότερη μεταχείριση σε συγκεκριμένες περιπτώσεις λόγω της ευαισθησίας των σχετικών δεδομένων. Σε έναν τομέα όπου τα συγκεντρωτικά στοιχεία δεν είναι κατάλληλα για τους σκοπούς ανάλυσης εξαιτίας απρόσμενων παραγόντων και σχετικών κινδύνων, τα μέτρα διανομής είναι σημαντικά και χρήζουν λεπτομερέστερης ανάλυσης. Θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ότι τα περισσότερα δεδομένα παρέχονται αρκετές εβδομάδες, ή ακόμη και μήνες, μετά την περίοδο αναφοράς και, ως εκ τούτου, καθίστανται λιγότερο ευαίσθητα.

⁽¹⁾ Απόφαση ΕΣΣΚ/2011/6, της 21ης Σεπτεμβρίου 2011, σχετικά με την παροχή και τη συλλογή πληροφοριών για τη μακροπροληπτική επίβλεψη του χρηματοοικονομικού συστήματος στην Ένωση (ΕΕ C 302 της 13.10.2011, σ. 3).

⁽²⁾ Περισσότερες λεπτομέρειες για τις εργασίες κατάρτισης, ανάπτυξης, χρήσης και διαχείρισης της αρχικής δέσμης των στατιστικών και εποπτικών πληροφοριών που απαιτούνται για την υποστήριξη του ΕΣΣΚ παρουσιάζονται στη μελέτη των Israel J.-M., Sandars P., Schubert A., και Fischer B. (2013), «Statistics and Indicators for Financial Stability Analysis and Policy», Occasional Paper Series, αριθ. 145, ΕΚΤ, Φρανκφούρτη, Απρίλιος 2013.

⁽³⁾ Βλέπε έγγραφο διαβούλευσης του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας με τίτλο «Understanding Financial Linkages: A Common Data Template for Global Systemically Important Banks», 6 Οκτωβρίου 2011.

Το γενικό συμβούλιο του ΕΣΣΚ θα μπορούσε να θεσπίσει διαδικασίες σχετικά με την ανταλλαγή των συγκεντρωτικών στοιχείων ή των στοιχείων σε επίπεδο επιχειρήσεων που παρέχουν τα ιδρύματα, εντός του γενικού νομικού πλαισίου που διέπει την εν λόγω ανταλλαγή πληροφοριών. Η ΕΚΤ διαθέτει κατάλληλες διαδικασίες για την προστασία των απολύτως εμπιστευτικών στοιχείων και μπορεί να βασίζεται στη μακρά εμπειρία της στο συγκεκριμένο ζήτημα ⁽¹⁾.

4.4. Απαιτήσεις παροχής εποπτικών στοιχείων

Τέλος, η ΕΚΤ παροτρύνει τις ΕΕΑ να αποδίδουν τη δέουσα βαρύτητα στις ανάγκες του ΕΣΣΚ κατά την εξέταση νέων ή τροποποιημένων απαιτήσεων παροχής εποπτικών στοιχείων προκειμένου να εκφράζονται καλύτερα οι ανάγκες μακροπροληπτικής ανάλυσης. Σε ό,τι την αφορά, η ΕΚΤ ήδη λαμβάνει υπόψη τις απαιτήσεις παροχής στοιχείων του ΕΣΣΚ στις τρέχουσες εργασίες ανάπτυξης νέων ή βελτιωμένων στατιστικών με τις μελέτες της για τα οφέλη και το κόστος, οι οποίες είναι ανάλογες των εκτιμήσεων επιπτώσεων της Επιτροπής.

5. Αλληλεπίδραση του ΕΣΣΚ με τον ΕΕΜ

5.1. Εκπροσώπηση του ΕΕΜ στα οργανωτικά σχήματα του ΕΣΣΚ

Η τραπεζική ένωση δεν υπήρχε όταν διαμορφώθηκαν οι ρυθμίσεις διακυβέρνησης του ΕΣΣΚ. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι αλλαγές που επήλθαν στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας, συμπεριλαμβανομένης της ίδρυσης του ΕΕΜ, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1092/2010 θα πρέπει να προβλέπει ρητά την εκπροσώπηση του ΕΕΜ στο γενικό συμβούλιο του ΕΣΣΚ ⁽²⁾. Όπως έχει σημειωθεί, θα πρέπει να προβλέπεται η εκπροσώπηση του ΕΕΜ και στη διευθύνουσα επιτροπή ⁽³⁾. Τέλος, θεωρείται χρήσιμη και η εκπροσώπησή του στη συμβουλευτική τεχνική επιτροπή.

5.2. Ο ρόλος του ΕΣΣΚ στη χρήση των μακροπροληπτικών εργαλείων στο πλαίσιο του ΕΕΜ

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ αναθέτει ρητά στην ΕΚΤ εξουσίες και αρμοδιότητες διαμόρφωσης πολιτικής στον τομέα της μακροπροληπτικής εποπτείας ⁽⁵⁾, οι οποίες ασκούνται σε μια πλειοψηφία μελών του ΕΣΣΚ. Για τον σκοπό αυτόν, οι εθνικές αρχές πρέπει να ενημερώνουν την ΕΚΤ για τα μέτρα μακροπροληπτικής εποπτείας που πρόκειται να εφαρμόσουν. Από την άλλη πλευρά, η ΕΚΤ μπορεί, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, να ορίσει υψηλότερες απαιτήσεις.

Τον Μάρτιο του 2014 το ΕΣΣΚ δημοσίευσε βασική έκθεση για την πολιτική μακροπροληπτικής εποπτείας στον τραπεζικό τομέα ⁽⁶⁾. Στην έκθεση αναφέρεται ότι το ΕΣΣΚ θα λειτουργεί ως κεντρικό σημείο συλλογής και διάχυσης πληροφοριών για τα μέτρα μακροπροληπτικής πολιτικής στην Ένωση. Το ΕΣΣΚ έχει ήδη συστήσει στις μακροπροληπτικές αρχές να συνεργάζονται και να ανταλλάσσουν πληροφορίες και σε διασυνοριακή βάση, ενημερώνοντας ιδίως το ΕΣΣΚ σχετικά με την ανάληψη δράσης για τη διαχείριση συστημικών κινδύνων σε εθνικό επίπεδο ⁽⁷⁾. Επίσης, το ΕΣΣΚ έχει συστήσει στις μακροπροληπτικές αρχές, με την επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων του δικαίου της Ένωσης, να ενημερώνουν το ΕΣΣΚ πριν από τη χρήση μακροπροληπτικών εργαλείων σε εθνικό επίπεδο εφόσον αναμένεται να υπάρξουν σημαντικές διασυνοριακές επιδράσεις σε άλλα κράτη μέλη ή στην ενιαία αγορά ⁽⁸⁾.

Είναι σημαντικό η μακροπροληπτική επίβλεψη του ΕΣΣΚ να διενεργείται λαμβανομένων υπόψη του ρόλου και των καθηκόντων της ΕΚΤ στον τομέα της μακροπροληπτικής εποπτείας ⁽⁹⁾. Η αλληλοεπικάλυψη εργασιών μπορεί να αποφευχθεί με τη σαφή διάκριση μεταξύ των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων της ΕΚΤ και του ΕΣΣΚ. Στο πλαίσιο αυτό, το γενικό συμβούλιο του ΕΣΣΚ και τα αρμόδια όργανα λήψης αποφάσεων της ΕΚΤ πρόκειται να θεσπίσουν σαφείς κανόνες που αφορούν την ανταλλαγή πληροφοριών και την παρακολούθηση της εφαρμογής των συστάσεων του ΕΣΣΚ.

⁽¹⁾ Ειδικότερα, τα στοιχεία που συλλέγονται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2533/98 του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1998, σχετικά με τη συλλογή στατιστικών πληροφοριών από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΕ L 318 της 27.11.1998, σ. 8) υπόκεινται στο μέτρο προστασίας του άρθρου 8 του εν λόγω κανονισμού προκειμένου να διασφαλίζεται η φυσική και λογική προστασία των εμπιστευτικών στατιστικών πληροφοριών.

⁽²⁾ Βλέπε και παράγραφο 2.1 της παρούσας γνώμης.

⁽³⁾ Βλέπε και παράγραφο 2.2 της παρούσας γνώμης.

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2013, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ L 287 της 29.10.2013, σ. 63).

⁽⁵⁾ Βλέπε άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013.

⁽⁶⁾ Βλέπε δημοσίευση με τίτλο «Flagship Report on Macro-prudential Policy in the Banking Sector», η οποία είναι διαθέσιμη στον δικτυακό τόπο του ΕΣΣΚ (www.esrb.europa.eu).

⁽⁷⁾ Βλέπε σύσταση ΕΣΣΚ/2011/3, σύσταση Β4.

⁽⁸⁾ Βλέπε σύσταση ΕΣΣΚ/2013/1, σύσταση Γ3.

⁽⁹⁾ Ειδικότερα, στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 γίνεται ήδη αναφορά στο σχέδιο αλληλεπίδρασης μεταξύ των χωρών του ΕΕΜ και του ΕΣΣΚ όσον αφορά θέματα μακροπροληπτικής εποπτείας, καθώς ορίζεται ότι, χωρίς να θίγεται η εντολή του ΕΣΣΚ, οι εθνικές αρμόδιες ή εντεταλμένες αρχές και η ΕΚΤ θα δρουν όσον αφορά τις διαδικασίες συντονισμού που προβλέπονται σε άλλες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης αφού ακολουθήσουν την προβλεπόμενη στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 διαδικασία. Βλέπε αιτιολογική σκέψη 24.

5.3. Αποδέκτες των συστάσεων του ΕΣΣΚ

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1092/2010 προβλέπει ότι το ΕΣΣΚ μπορεί να απευθύνει συστάσεις σε απεριόριστο αριθμό αποδεκτών⁽¹⁾, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται ήδη κράτη μέλη, εθνικές αρμόδιες αρχές, εθνικές εντεταλμένες αρχές, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών και η Επιτροπή.

Παράλληλα, το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1092/2010 είναι μάλλον περιορισμένο όσον αφορά τους αποδέκτες που είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν αποδείξεις για τα μέτρα που έλαβαν προκειμένου να συμμορφωθούν προς τις συστάσεις ή, βάσει του σχετικού μηχανισμού, να εξηγούν τον λόγο για τον οποίο δεν έλαβαν μέτρα⁽²⁾. Η αλήθεια είναι ότι ορισμένοι μόνο από τους παραπάνω αποδέκτες υποχρεούνται να αναφέρουν τα σχετικά μέτρα συμμόρφωσης. Στο μέτρο του δυνατού, οι ασυμμετρίες αυτές θα πρέπει να αποφεύγονται.

Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, θα πρέπει να εξεταστεί αν το νομικό πλαίσιο θα πρέπει να προβλέπει ότι το ΕΣΣΚ μπορεί, στο πλαίσιο της εντολής του, να απευθύνει συστάσεις σε εθνικές αρχές μακροπροληπτικής εποπτείας και στην ΕΚΤ, στο πλαίσιο των καθηκόντων μικροπροληπτικής και μακροπροληπτικής εποπτείας της τελευταίας⁽³⁾. Σε κάθε περίπτωση, αν η ΕΚΤ συμπεριληφθεί στους πιθανούς αποδέκτες θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα ώστε να μην θίγεται ο πρωταρχικός στόχος του ΕΣΚΤ, δηλαδή η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών σύμφωνα με το άρθρο 127 παράγραφος 1 της Συνθήκης⁽⁴⁾. Εν προκειμένω, κατά τα ανωτέρω προτεινόμενα, θα πρέπει να διασφαλίζεται η εκ των προτέρων σαφής επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ του γενικού συμβουλίου του ΕΣΣΚ και των αρμόδιων οργάνων λήψης αποφάσεων της ΕΚΤ⁽⁵⁾.

Φρανκφούρτη, 4 Φεβρουαρίου 2015.

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Βλέπε άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1092/2010.

⁽²⁾ Βλέπε άρθρο 17 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1092/2010.

⁽³⁾ Όπως προτείνεται ήδη στην ενότητα 2.1.1 στοιχείο α) της σύστασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου, της 18ης Ιουνίου 2014, σχετικά με καθοδήγηση για τον καθορισμό των ποσοστών αντικυκλικών αποθεμάτων ασφαλείας (ΕΕ C 293 της 2.9.2014, σ. 1).

⁽⁴⁾ Βλέπε δημοσίευση με τίτλο «High-Level Group on the ESRB Review (Contribution to the Review of the ESRB)», Μάρτιος 2013.

⁽⁵⁾ Βλέπε παράγραφο 5.2 της παρούσας γνώμης.